

นำชม
พิพิธภัณฑ์เมือง
นครศรีธรรมราช

City Museum

Nakhon Si Thammarat

www.nakhonmuseum.com

คำปรารภ

เทศบาลนครนครศรีธรรมราชมีความคิดที่จะมีสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้ศึกษา นายสมนึก เกตุชาติ นายกเทศมนตรีจึงได้ปรึกษานักวิชาการและผู้รักบ้านเกิดหลายท่านร่วมคิดร่วมทำและในที่สุดได้มีโครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราชขึ้น ในระยะแรกได้ปรับปรุงอาคารวีรไทยในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์๘๔ เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์และได้ขยายโครงการก่อสร้างเพิ่มเติมเป็นระยะจนได้อาคารและเนื้อหาสาระพร้อมให้บริการการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยสื่อทันสมัยทั้งหุ่นจำลอง วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ นิทรรศการถาวรและนิทรรศการหมุนเวียนเพื่อบริการการเรียนรู้ตลอดชีพและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในบ้านเมืองแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปเปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา๐๙.๐๐น.-๑๗.๐๐น. **เว้นวันจันทร์** พิพิธภัณฑ์เมืองยินดีต้อนรับทุกท่าน

พิพิธภัณฑ์เมือง
นครศรีธรรมราช

City Museum
Nakhon Si Thammarat

พิพิธภัณฑ์เมือง

เทศบาลนครนครศรีธรรมราช

พิพิธภัณฑ์เมือง
รวบรวมเรื่องเมืองนครอันยิ่งใหญ่
แหล่งเรียนรู้ถิ่นบ้านเกิดเพลิดเพลินใจ
ใช้สื่อทันสมัยอธิบาย
วิถีชีวิตวัฒนธรรมล้ำเลอค่า
ประวัติศาสตร์ศาสนาการค้าขาย
ใช้สื่อทันสมัยอธิบาย
มีหลากหลายสาระประทับใจ

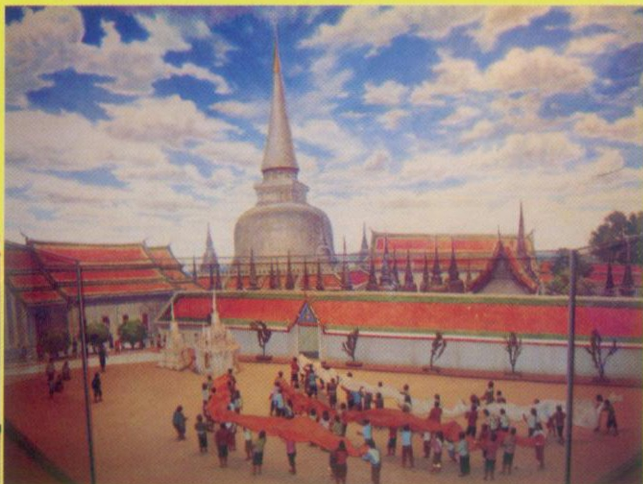

City Museum

เรื่องของการก้าวสู่โลกแห่งการเรียนรู้วันนี้ ทำได้ไม่ยากเนื่องจากเทคโนโลยีก้าวไกลพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สารสามารถส่งผ่านถึงผู้อยากเรียนอยากรู้ได้ทั่วทุกซอกทุกมุมทั่วโลกพร้อมกันเราเรียกว่า โลกเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโลกยุคโลกาภิวัตน์ ในขณะที่เทคโนโลยีกำลังก้าวไกลความรู้ความเข้าใจวิถีชีวิตวัฒนธรรมในอดีตกาล ซึ่งเป็นฐานของการศึกษาพัฒนาในปัจจุบันนั้นขาดคนค้นคว้าศึกษานับเป็นความโชคดีของคนนครศรีธรรมราชที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยการนำของนายสมนึก เกตุชาติ นายกเทศมนตรีผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในฐานะผู้นำฝ่ายบริหารมุ่งมั่นตั้งใจที่จะรักษาวัฒนธรรม ด้วยการจัดแหล่งศึกษาเรียนรู้ไว้ให้เยาวชนได้ศึกษารวมพลังนักวิชาการภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้รักบ้านเกิดร่วมสร้างสรรค์ จัดสร้างพิพิธภัณฑ์เมือง เพื่อการศึกษาเรียนรู้ท้องถิ่นตนบังเกิดผลสอดรับกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ว่า "นครแห่งการ เรียนรู้ น่าอยู่ยั่งยืน"

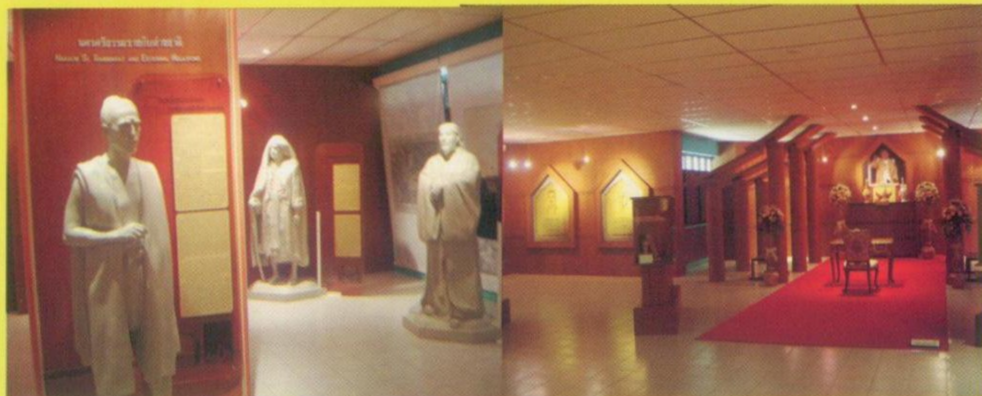

พิพิธภัณฑ์เมืองโครงการระยะที่ ๑ เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้ปรับปรุงอาคารวีรไทยในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔ ซึ่งสร้างเป็นที่ระลึกครบ ๕๐ ปี แห่งวีรกรรมของทหารหาญที่ต่อสู้กับญี่ปุ่นที่ยกพลขึ้นบกที่นครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ กองทัพภาคที่ ๔ โดย พลโทกิตติ รัตนฉายา แม่ทัพภาคที่ ๔ เป็นประธานจัดสร้างและมอบให้เทศบาลดูแลและใช้ประโยชน์ นายสมนึก เกตุชาติ นายกเทศมนตรี ตลอดถึงนักวิชาการและผู้รักบ้านเกิดหลายท่าน ได้มีความคิดที่ต้องการจะมีสถานที่ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของเมืองนครศรีธรรมราช จึงได้ปรับปรุงอาคารวีรไทยเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์เมือง เพื่อรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชุมชน โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้ศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวเมืองนครศรีธรรมราช ที่มีความเป็นมายาวนาน มีหลักฐานแสดงถึงความรุ่งเรืองในครั้งอดีต จัดเป็นนิทรรศการสื่อผสม พิพิธภัณฑ์เมืองในระยะแรกใช้งบประมาณในการปรับปรุงตกแต่งและจัดนิทรรศการถาวรเป็นเงิน๔,๘๗๘,๔๐๕.๔๓บาท(สี่ล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นแปดพันสี่ร้อยห้าบาทสี่สิบสามสตางค์) และได้เปิดให้เข้าชมเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖

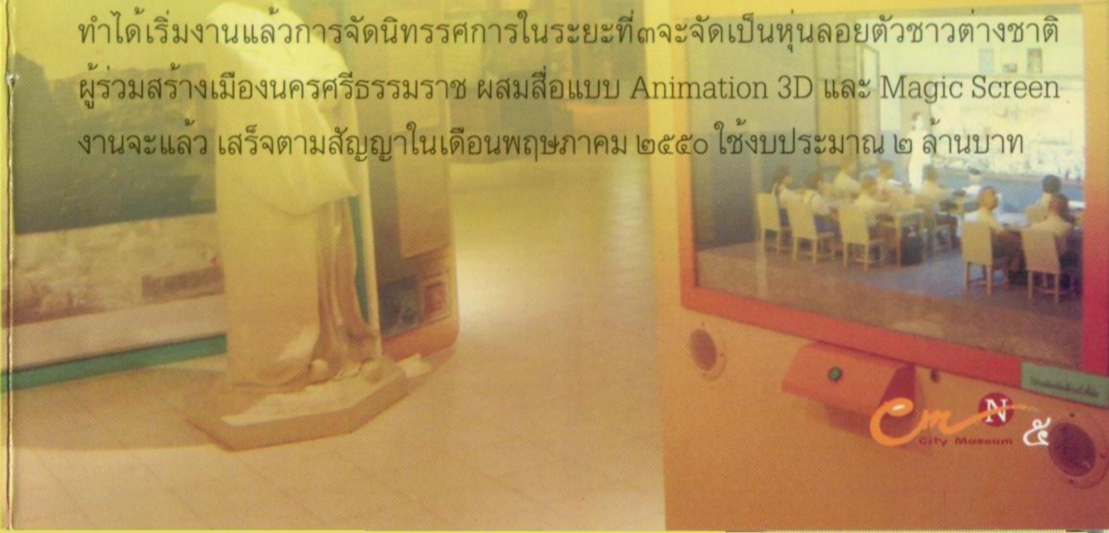
พิพิธภัณฑ์เมืองโครงการระยะที่๒ จากความสำเร็จในการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราชในระยะแรกที่กล่าวได้ว่าสามารถสร้างขุมทรัพย์ทางปัญญาอย่างตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว เทศบาลนครนครศรีธรรมราชจึงได้ดำเนินการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ระยะที่๒โดยออกแบบก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมให้ครบสมบูรณ์ตามโครงการ ประกอบด้วย อาคารจำหน่ายสินค้าที่ระลึก อาคารอำนวยการ และอาคารพร้อมจัดแสดงนิทรรศการถาวร ใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๓๕ ล้านบาทแล้วเสร็จในปี๒๕๔๙เทศบาลนครนครศรีธรรมราชจัดสร้างเพื่อเฉลิมพระเกียรติและร่วมเฉลิมฉลองในวโรกาสมหามงคล สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เจริญพระชนมพรรษา ครบ ๗๒ พรรษา (๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗) เปิดให้เข้าชม ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๔๙

พิพิธภัณฑ์เมืองโครงการระยะที่ ๓ หลังจากที่เปิดให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ได้ระยะหนึ่งปรากฏว่ามีเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และองค์กรหน่วยงานต่างๆรวมทั้งชาวต่างประเทศ ได้ให้ความสนใจมาเยี่ยมชมมากมาย ด้วยเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ใช้สื่อทันสมัยอธิบายไม่ใช่แหล่งสะสมของเก่า จึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเนื้อหาจัดนิทรรศการในโครงการระยะที่๒ยังไม่ครบสมบูรณ์เทศบาลนครนครศรีธรรมราชจึงได้ดำเนินการเพิ่มเติมนิทรรศการในเนื้อหาที่ขาดไป คือ ชาวต่างชาติกับนครศรีธรรมราช ชาวต่างชาติผู้ร่วมสร้างเมืองนครศรีธรรมราช และพระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาล ที่ ๙ และเชื้อพระวงศ์ ที่ประชุมได้ เห็นชอบให้มีการสร้างเพิ่มเติมแล้ว บริษัทซิตี้นีออน ดิสเพลส์แอนด์คอนสตรัคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด ผู้รับเหมาจัดทำได้เริ่มงานแล้วการจัดนิทรรศการในระยะที่๓จะจัดเป็นหุ่นลอยตัวชาวต่างชาติผู้ร่วมสร้างเมืองนครศรีธรรมราช ผสมสื่อแบบ Animation 3D และ Magic Screen งานจะแล้ว เสร็จตามสัญญาในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ใช้งบประมาณ ๒ ล้านบาท

พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราชได้เปิดให้บริการเยี่ยมชมมาตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ จากการจัดนิทรรศการถาวรในอาคารวีรไทย ปัจจุบันได้ขยายไปยังอาคารเทิดไท้ราชินีทั้งสองอาคารได้จัดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเมืองนครศรีธรรมราช ไว้เกือบทุกด้าน การเดินชมนิทรรศการ จะทำให้ท่านเพลิดเพลินไปกับเนื้อหาสาระ และวิธีการนำเสนอด้วยสื่อทันสมัยที่หลากหลาย เพื่อให้การชมได้ประโยชน์เก็บสาระ ได้ครบถ้วนผู้เยี่ยมชมควรจะได้จัดเวลาส่วนตัว เพื่อการเยี่ยมชมไว้ไม่น้อยกว่า๑ ชั่วโมง

เทิดไท้ราชินี

วีรไทย

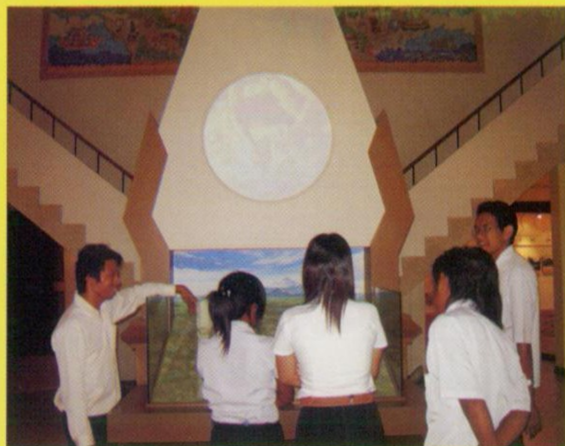

รวมใจภักดิ์

นานัครรส

พิพิธภัณฑ์เมืองมีอาคารอยู่ ๔ หลังตั้งชื่อคล้องจองไว้ดังนี้ คือ เทิดไท้ราชินี วีรไทย รวมใจภักดิ์ และนานัครรส อาคารเทิดไท้ราชินีและวีรไทย เป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการถาวร อาคารรวมใจภักดิ์ เป็นอาคารอำนวยการฝ่ายต้อนรับและห้องประชุม ส่วนนานัครรสเป็นอาคารจำหน่ายอาหารและสินค้าที่ระลึก อาคารแรกที่อยู่ส่วนหน้าคืออาคารรวมใจภักดิ์ เมื่อเปิดประตูเข้าไปเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับจะให้ผู้เยี่ยมชมลงบันทึกการเยี่ยมชมเพื่อเก็บสถิติ หลังจากนั้นหากไปกันเป็นหมู่คณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ จะให้ชมวีดิทัศน์แนะนำพิพิธภัณฑ์เมืองเป็นการบรรยายสรุปก่อนจะเข้าชม ต่อจากนั้นก็จะนำไปยังอาคารนิทรรศการทั้งสองหลังโดยเริ่มต้นที่อาคารวีรไทย

ก่อนที่จะเข้าไปในอาคารวีรไทย ด้านซ้ายมือหน้าอาคารวีรไทยจะมีมุมนาฬิกาแดด จัดทำเป็นกำแพงคอนกรีตพื้นสีขาว ด้านหน้ากำแพงทำเป็นลานกลมมีท่อนเหล็กสี่เหลี่ยมวางในตำแหน่งเฉียงขึ้นเหนือแท่นวงกลมด้านทิศเหนือ ทำมุมสูงประมาณ ๔๕ องศา จากจุดที่วางแท่นเหล็กด้านทิศเหนือจะมีเส้นเหมือนเป็นรัศมีออกไปมีหมายเลขกำกับในแต่ละช่องจากซ้ายไปขวาคือ๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑,๒,๓,๔ และ๕ตามลำดับเลขเหล่านี้ คือ หมายเลขบอกเวลาเมื่อเงาเหล็กมาทาบลงบนพื้นวงกลมตรงรัศมีตัวเลขใดหมายว่าแสดงเวลานั้น นับเป็นเครื่องมือดูเวลาของโลกที่น่าสนใจอยากเชิญชวนให้เยี่ยมชมเป็นอันดับแรก เมื่อชมแล้วจึงเข้า ไปชมนิทรรศการที่อาคารวีรไทยต่อไป

อาคารวีรไทยจัดแสดงแบ่งเป็น ๒ ชั้น เมื่อผ่านประตูเข้าไปจะมีโต๊ะทรายแสดงภูมิประเทศเมืองนครศรีธรรมราช ถัดไปเป็นจอกลมสำหรับชมวีดิทัศน์ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราชด้านขวา และด้านซ้ายจะมีภาพปูชนียบุคคลผู้ร่วมสร้างบ้านแปงเมืองทั้งกษัตริย์ นักปกครอง พระภิกษุ ผู้นำทางศาสนาเป็นต้น เพื่อระลึกถึงบุญคุณที่มานะพยายามทำความรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมืองนี้ ชั้นล่างจัดแสดงประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราชตามหลักฐานที่ค้นพบในที่ต่างๆ ตั้งแต่สมัยยุคหินแสดงแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยแผนที่และรูปgraphic โบราณวัตถุนอกจากนั้นจัดเป็นบอร์ดแสดงประวัติศาสตร์เมืองนครศรีธรรมราช ตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานร่องรอยของชุมชนเมืองโบราณ ชื่อเมืองนครในอดีต สถานีการค้าแห่งคาบสมุทรมลายู ณ จุดนี้เพียงท่านเดินผ่านเสียงพร้อมภาพจะปรากฏบนจอ ให้ชมและฟังโดยมิต้องกดปุ่มใดๆ ต่อจากนั้นจะเป็นประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราชจนกระทั่งถึงนครศรีธรรมราชสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

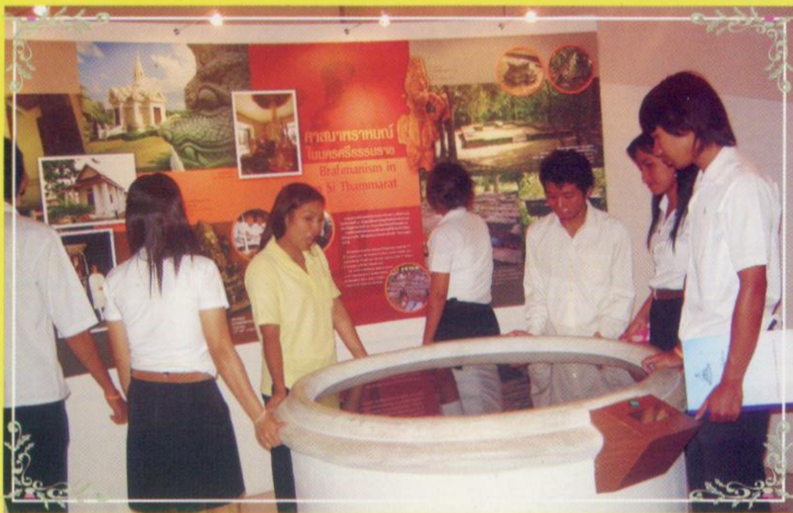

ชั้นบนของอาคารวีรไทยเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับศาสนาโดยเน้นวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร แนะนำสถานที่สำคัญภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ประเพณีสำคัญคู่วัดพระมหาธาตุตำนานการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ และนำเสนอองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมพระบรมธาตุด้วยสื่อ Magic Vision เพียงกดปุ่มด้านหน้าภาพและเสียงก็จะปรากฏบรรยายให้ความรู้ได้น่าสนใจอย่างยิ่งอีกด้านหนึ่งจะมีนิทรรศการศาสนาอื่นในเมืองนครมีศาสนาอิสลามและศาสนาพราหมณ์ให้เห็นถึงความหลากหลายที่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว

ออกจากอาคารวีรไทยจะไปยังอาคารเทิดไท้ราชินี ซึ่งเป็นอาคาร ๒ ชั้น โถงทางเข้าชั้นล่างจัดจำลองเหมือนผู้ชมนั่งอยู่ภายในเรือสมุทรโบราณและกำลังนำผู้ชมล่องเรือย้อน อดีตผ่านเมืองท่าต่างๆไปยังเมืองตามพรลิงค์เมืองท่าค้าขายทางทะเลที่สำคัญของคาบสมุทรไทยช่วงพุทธศตวรรษที่๑๘-๑๙ การนำเสนอใช้สื่อผสม Animation และวีดีทัศน์เพื่อสร้างความตื่นตา ตื่นใจให้ความเพลิดเพลินในการชมเรือจะโยกโคลงเหมือนโดนคลื่นเป็นจุดที่ผู้ชมชอบมากจุดหนึ่ง ออกจากเรือเดินสมุทรเข้าไปยังท่าเรือรับส่งสินค้าซึ่งจำลองท่าเรือเมืองนครศรีธรรมราชในอดีตจัดแสดงหุ่นลอยตัวแสดงการติดต่อซื้อขายทั้งสินค้าเครื่องเทศของเมืองตามพรลิงค์และสินค้าเข้าโดยสื่อMagicvision แสดงสมมุติให้เป็นนักเดินเรือชาวจีนโบราณออกมาเล่าสิ่งที่เขาพบเห็นในเมืองนคร โดยอ้างอิงหลักฐานบันทึกของหวังต้าหยวนและเจาจูกัวนักเดินทางชาวจีนภาพและเสียงจะปรากฏเมื่อกดปุ่ม

ผ่านท่าเรือติดต่อซื้อขายเข้าเขตนครศรีธรรมราช ศูนย์กลางทางศาสนา จัดแสดงด้วยสื่อวิดิทัศน์จอกลมอยู่ในบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ บรรยายถึงความเชื่อดั้งเดิม จนกระทั่งมีศาสนาต่างๆ เข้ามาทั้งพราหมณ์ พุทธ อิสลาม คริสต์ เน้นประเด็นที่แม้ต่างศาสนาแต่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขร่มเย็น ถัดจากบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ไป มีการจัดแสดงพัฒนาการเมืองนครศรีธรรมราชกับเงินนโมหลักฐานที่ยืนยันความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของนครศรีธรรมราชในอดีต การจัดแสดงบริเวณภูมิศาสตร์กับวิถีชีวิต การแสดงมรดกวัฒนธรรม การแสดงพื้นบ้าน มีมโนราห์ หนังตะลุง ลิเกป่า เพลงบอกเป็นต้น นอกจากจะจัดเป็นนิทรรศการภาพแล้วยังมีวีดิทัศน์ประกอบในแต่ละเรื่อง ซึ่งผู้ชมสามารถกดปุ่มและชมได้ทันทีอีกด้วย

ที่ชั้นสองของอาคารเทิดไท้ราชินีจัดแสดงเหตุการณ์สำคัญของบ้านเมือง คือ เหตุการณ์ญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่นครศรีธรรมราช ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ และเหตุการณ์วาตภัยแหลมตะลุมพุกเมื่อพ.ศ.๒๕๐๕ ณ จุดนี้นำเสนอโดยจัดที่นั่งชมให้ผู้ชมได้ระลึกเหตุการณ์ภัยธรรมชาติครั้งรุนแรงที่สร้างความสูญเสียแก่เมืองนครศรีธรรมราชเป็นอย่างมาก โดยนำเสนอด้วยวีดิทัศน์จอยักษ์ประกอบหุ่นจำลองแสดงภูมิประเทศแหลมตะลุมพุก ก่อนเกิดวาตภัยและพลิกเป็นสภาพความหายนะ โดยใช้เทคนิคสายลม ละอองฝนและฟ้าแลบเสริมบรรยากาศตามบทบรรยาย ทำให้ผู้ชมได้สัมผัสเกิดจินตนาการตามรับรู้เรื่องราวได้อย่างชัดเจน จบด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยและทรงปัดเป่าความทุกข์ยากของราษฎรชาวแหลมตะลุมพุก และเหตุการณ์แห่งการก่อกำเนิดมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

พื้นที่อีกส่วนหนึ่งของชั้นสอง ซึ่งปัจจุบันใช้แสดงเชิดชูเกียรติบุคคลสำคัญของเมืองนครศรีธรรมราชกำลังได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมในโครงการระยะที่๓ เพิ่มเติมเนื้อหาชาวต่างชาติผู้ร่วมสร้างเมืองนครศรีธรรมราช โดยจะจัดเป็นหุ่นลอยตัวขนาดเท่าคนจริงประกอบสื่อผสม Diorama และ Software animation และปรับปรุงห้องบุคคลสำคัญจัดแสดง ภาพพระบรมฉายาลักษณ์เครื่องเงินดุน

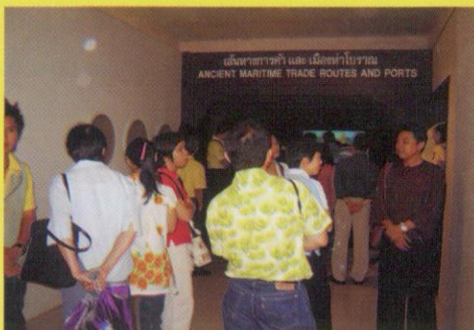

และวีดิทัศน์พระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าฯ ชาวนครและพระราชกรณียกิจของพระบรมราชวงศ์ด้วย ทางด้านผนังโค้งท้ายห้องจัดแสดงเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา (๑๒ สิงหาคม ๔๗) จบการชมนิทรรศการแล้วแวะพักรับประทานอาหารและซื้อของที่ระลึกที่อาคารนานัครรส

ก่อนที่จะกลับด้วยความประทับใจขอเชิญฝากบันทึกการเยี่ยมชมในสมุดบันทึกผู้มาเยี่ยมชมไว้เป็นอนุสรณ์ที่เคาน์เตอร์ต้อนรับในอาคารรวมใจภักดิ์

เชื่อเหลือเกินว่าผู้ที่เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราชแล้ว จะมีความรู้สึกเปลี่ยนไปจากความรู้สึกน่าเบื่อหน่าย กลายเป็นความเพลิดเพลินอย่างแน่นอน เพราะที่พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราชจัดแสดงแบบเล่าเรื่องราวด้วยสื่อทันสมัยช่วยให้ผู้ชมเดินชมได้อย่างเพลิดเพลินตลอดเวลาเป็นสถานที่ที่ควรแก่การศึกษาหาความรู้ และพักผ่อนหย่อนใจเป็นอย่างยิ่ง

ประหยัด เกษม : คำ
วารุณี ช่วยอักษร : เล่ม

พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช
สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔(ทุ่งท่าลาด)โทร.075-358261 โทรสาร. 075-356164